

Eksperta viedoklis

Uzņēmējiem būtu jāapsver iespēja kredītus ņemt latos

Līdz ar ziņām par to, ka no ekonomiskās krīzes pamazām sāk atgūties eirozonas valstis, rodas jautājums, vai netuvojas tas brīdis, kad Eiropas Centrālā banka (ECB) nolems paaugstināt eiro bāzes procentlikmi.

Saprotams, ka mēs nekādi nevarām ietekmēt ECB lēmumus, taču tie neapšaubāmi ietekmē arī kredītņēmējus Latvijā. Euro bāzes procentlikmes paaugstinājuma efekts būs divējāds. Pirmām kārtām, kas attiecas uz hipotekāro kredītu ņēmējiem, iespaids būs ļoti negatīvs. Ņemot vērā algu samazināšanas tendenci, viņu maksāspēja jau ir ievērojami samazinājusies un procentlikmju pieaugums to vēl pastiprinās.

Gatis Kokins,
a/s Parex Banka klientu apkalpošanas viceprezidents

” **Ja uzņēmums ir spējīgs aizņemties latos, tā naudas plūsma ir ļoti spēcīga.**

Attiecībā uz ekonomiku neesmu tik pesimistisks. Ja eiro bāzes procentlikme tiks celta, tas nozīmēs, ka Eiropas ekonomikas ir pār-

varējušas krīzi, un tas dos lielākas iespējas eksportēt.

Nodrošināties pret likmes kāpumu nav iespējams, jo arī izvēloties fiksēto likmi, kredītņēmējs faktiski redzēs, ka tās iespējama palielinājums ir jau ierēķināts. Līdzīgi būs arī tad, ja tiks izmantoti tādi atvasinātie instrumenti kā procentlikmju izmaiņas darījums. Tieša labuma šeit nav, un faktiski uzņēmējs, izvēloties fiksēto likmi, var ne tik daudz ietaupīt naudu, kā iegūt iespēju precīzāku summu, ko iekļaut uzņēmuma darbības finanšu aprēķinos. Situācija, ka gan privātpersonas, gan uzņēmumi aizņemas eiro, ir diezgan nedabīga. Tā šie kredītņēmēji uzņemas ļoti lielu valūtas risku. Vēl viens aspekts ir tas, ka

faktiski līdz ar to Centrālā banka un valdība nosacīti nekādā veidā nevar ietekmēt aizņemšanās apjomu tirgū, jo parasti centrālās bankas instruments šim nolūkam ir tieši bāzes likmes samazināšana vai palielināšana.

Arvien būtiskāks būs jautājums, kurā valūtā aizņemies. Aizņemšanās latos, no vienas puses, it kā ir daudz dārgāka, bet, no otras puses, noņem šāda veida riskus. Ja uzņēmums ir spējīgs aizņemties latos, tas nozīmē, ka tā naudas plūsma ir ļoti spēcīga un faktiski arī to, ka tiks iegūts no likmes krišanās, Latvijas ekonomikā stabilējoties: krīzei pārejot, RIGIBOR tuvosies EURIBOR. Lai cik tas jocīgi neizklausītos, uzņēmējiem ir jāapsver iespēja aizņemties latos.